

1913

2013

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΟΡΕΙΠΙΑΣΙΣ - ΑΝΑΡΡΗΧΗΣΙΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΕΡΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΥ - ΟΛΥΜΠΟΥ

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΣΠΙΡΙΣΗΣ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΡΥΜΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

ΠΕΡΑ ΜΟΝΗ
ΑΓ. ΔΙΟΥΝΥΣΙΟΥ ΕΝ ΟΛΥΜΠΩ
Π.Ο.Σ. ΑΙΤΟΧΩΡΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

19/7/2013

Εκδήλωση Ανημετηρικής Τελεχής
Γιορταστική Ημέρα για τα ΕΛΑΤΑ

20/7/2013

4η Ημερίδα
Αναζητώντας στην Παλαιά Μονή
του Αγ. Διονυσίου εν Ολύμπω
Μετά το πέρας της δοξολογίας
θα κερηθεί η επίσημη ένωση
των εκδηλώσεων

20-21/7/2013

7η Πεντάημερη
Ορειβατική Συγκέντρωση
στην κορυφή Προφήτης Ηλίας
(αύτ. 2.788μ.) στον Όλυμπο

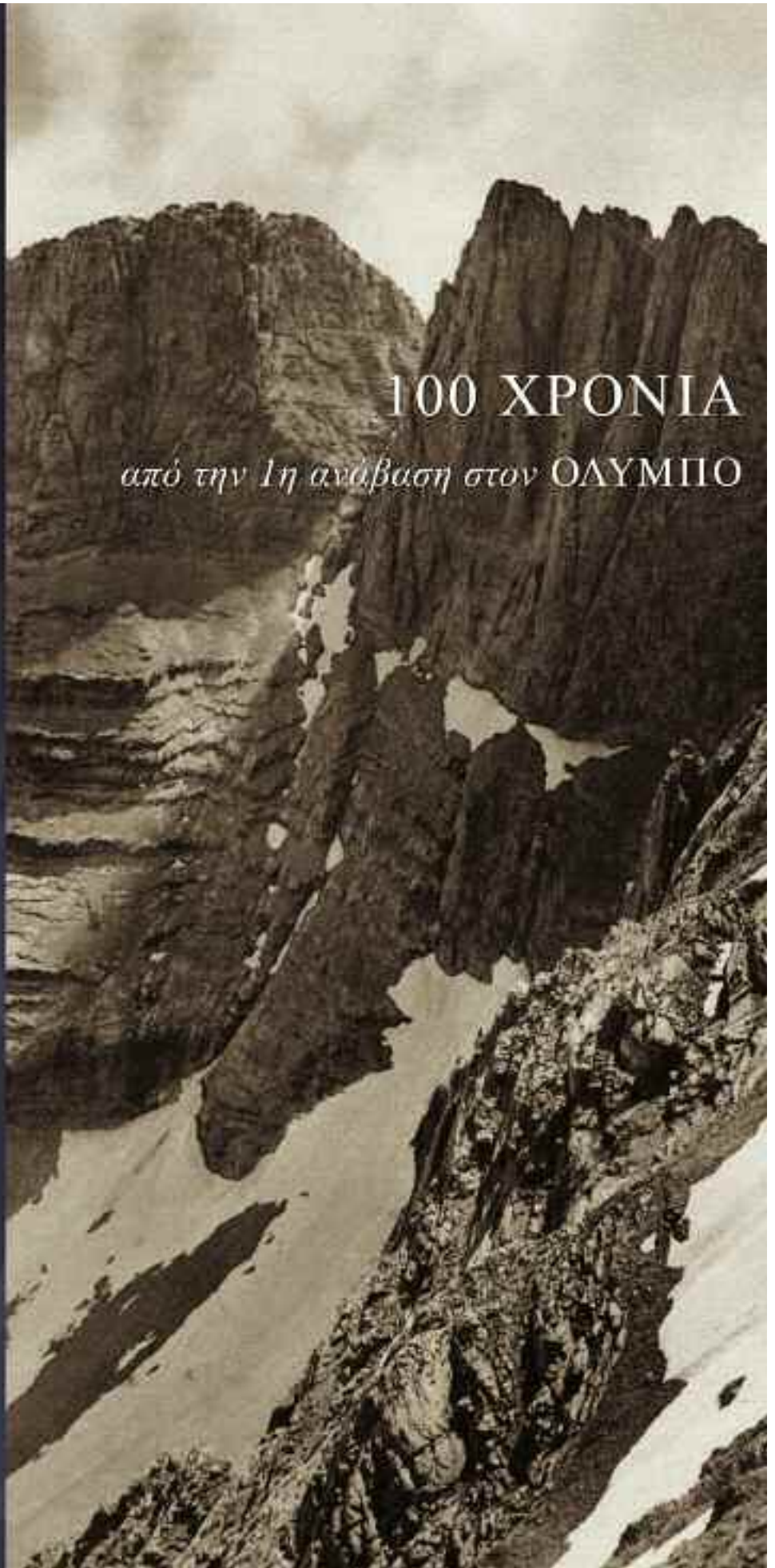

Σύμπνοια των Εκδηλώσεων:

Υπό την αιγίδα των:

Υπουργείων Τουρισμού και

100 ΧΡΟΝΙΑ

από την 1η ανάβαση στον ΟΛΥΜΠΟ

Χρήστος Κάκαλος

ο Ολύμπιος

Το παρακάτω κείμενο του Κώστα Ελευθερουδάκη δημοσιευμένο στο «Βουνό» (τεύχος Μαΐου-Ιουνίου του 1956, σελίδες 76-77) είναι μια ωδή στο Χρήστο Κάκαλο, αυτή τη μυθική μορφή του Ολύμπου.

Στην παγκόσμια ομάδα των τολμηρών ερευνητών και ορειβατών οδηγών, μια εξαιρετική θέση ανήκει, χωρίς κανένα δισταγμό και επιφύλαξη, στον Έλληνα ορειβάτη - οδηγό του Ολύμπου Χρήστο Κάκαλο.

Γεννημένος εδώ κι ογδόντα χρόνια στο Λιτόχωρο της Κατερίνης στα ριζά, κοντά σε μια από τις πόρτες για την ανάβαση στο μυθικό βουνό, από μικρό παιδί αφιερώθηκε στη λατρεία του, στο προσκύνημά του.

Πιστός υπηρέτης του Δία, έγινε και κάτω απ' το θρόνο του ο κλειδοκράτορας του θρυλικού βουνού. Άπειροι είναι οι επισκέπτες, Έλληνες και ξένοι, κοινοί και τολμηροί ορειβάτες σαν τον Kurz, τον B. Boy, τον Fr. Boissonnas, τον Stern, τον Wece - πολλοί απ' αυτούς μεγάλες επιστημονικές και καλλιτεχνικές προσωπικότητες, τουρίστες, βοτανικοί ζωγράφοι, μετεωρολόγοι - που οδηγήθηκαν από τον Κάκαλο, τυλιγμένοι στα σύννεφα και πολλές φορές με τη συνοδεία από ψηλά του γυπαετού, μέσα απ' τα δύσβατα μονοπάτια και τις πτυχές του θρυλικού μεγαλόπρεπου βουνού, για να σκαρφλώσουν έπειτα από πολλά επεισόδια, ιδιαίτερα το χειμώνα, ως το Μύτικα, την ολόρθη κορφή, στα 2917 μέτρα, στο θρόνο των θεών του πανίερου βουνού, για να αγναντεύσουν απ' εκεί τ' Άγιο Όρος, το Θεσσαλικό κάμφο, την Πίνδο, το Αιγαίο.

Όσοι από μας συνοδοιπορήσαμε με τον Κάκαλο αισθανθήκαμε από κοντά το πάθος του για το βουνό, που του παραμένει ως σήμερα, στα γεράματά του.

Από παιδί έμαθε τα μυστικά του βουνού, έχει ένα αλύγιστο πείσμα, μια δυνατή θέληση, κάτι το άκαμπτο, το ανυποχώρητο η ψυχή του. Η Πίστη του να πατήσει,

πολλές φορές μ' ένα ξεροκόμματο και σκόρδο στο ταγάρι του, δεμένος με το σκοινί του, το απάτητο μονοπάτι, για να πετύχει την κατάκτηση του βουνού, ήταν γι' αυτόν ένα ανώτερο ιδανικό, σαν μια νίκη του ανθρώπου στην πάλη του με τη φύση.

Απ' την ιδεολογία που βασιλεύει στο στήθος του, έπαιρνε εκείνο το ανήκουστο θάρρος για να σκαρφλώσει από ύψωμα σε ύψωμα ως που να φθάσει στην κορυφή.

Σκληρός είναι πολλές φορές ο αγώνας του ορειβάτη γι' αυτή την κατάκτηση. Μπροστά η άβυσσος, πίσω ο βράχος, παρών ο θάνατος, ως που ν' αντικρύσει την κορυφή, να φθάσει στη Νίκη, να θρέψει το γέρας. Ξεκινά να νικήσει το ακίνητο, να καταλύσει το αδάμαστο στοιχείο. Αυτό είναι μια νίκη του Ανθρώπου - Ορειβάτη. Τον συνοδεύουν οι γραμμές του βουνού, το κελαϊδίσμα του ανέμου, που του σφυρίζει σ' αυτή.

Πολλές φορές κατεβαίνοντας από ορειβασιές άκουσα πολλούς να λένε: Και τι κατάλαβες; Η απόλαυση αυτή δε μεταφράζεται. Η Ορειβασία είναι μια ιδιαίτερη τέρψη και τα μυστικά της είναι βαθειά κρυμμένα στην ψυχή του ορειβάτη. Στο πρόσωπό του, που αναπνέει στα αγνά ύψη στα μεγάλα πλάτη, στο διυλισμένο αέρα που γεμίζει το στήθος του από οξυγόνο, που περνά μέσ' απ' τα σύννεφα τα φωτεινά, διακρίνεται αυτή η ικανοποίηση, η τρελή χαρά της ψυχής του. Ο ορειβάτης σ' αυτή την περιπέτεια κατορθώνει να παλαίψει με τα άγρια στοιχεία της φύσης, βράχους, ανέμους, χιόνια, παίζει για λίγο με τη ζωή του, για να την κερδίσει και να την ξαναδώσει στον εαυτό του.

Αυτό είναι το μυστικό της ορειβατικής απόλαυσης. Αν καμιά μέρα, πάνω στον τάφο του Κάκαλου γραφτεί πως ήταν οδηγός του Ολύμπου, πρέπει να προστεθεί πώς ήταν κι ο πιστότερος. Γιατί ο Κάκαλος είναι η ενσωμάτωση του τολμηρότερου Αλπινιστή. Ιδιοφύια στην

Ο Χρήστος Κάκαλος τα μεταπολεμικά χρόνια στον Όλυμπο (φωτ. Fr. Farquhar)

άσκηση της αποστολής του, με συνείδηση της ευθύνης που αναλάμβανε συνοδεύοντας όσους του εμπιστεύονταν τη συνοδεία του.

Ως άνθρωπος, ο τολμηρός γεροντάκος, ήταν φιλόσοφος, καρτερικός και τρυφερός προς όλους. Στο βιβλίο που κρατά η κόρη του είναι γραμμένοι οι χαρακτηρισμοί και οι γνώμες απείρων που συνόδευσε. Ένας απ' αυτούς γράφει: «Ο Κάκαλος ήταν φτιαγμένος από σκληρό υλικό, σωματικά και πνευματικά». Η εξέλιξη του δίνει πλατύτερα όρια. Παρέμεινε ο δυνατός γιος του βουνού, ο φίλος του που δεν του έκρυβε ποτέ τα μυστικά του.

Οι αναβάσεις του πάνω στην κορφή ήταν αναβάσεις αετού. Η φήμη του Κάκαλου πέρασε τα ελληνικά σύνορα και τιμά τη χώρα μας.

Έτσι πέρασε τα χρόνια του ο λαμπρός αυτός γέροντας με δύναμη, μετριοφροσύνη, τρυφερότητα.

Ας ευχηθούμε όπως η νέα Γενιά αποκτήσει ανάλογη ιδεολογική παράδοση και δημιουργήσει ορειβάτες και οδηγούς. Οδηγούς που αγνοούν τις αποστάσεις, τους κινδύνους, τις δυσκολίες. Αετούς!

Κατακτώντας το "ΑΒΑΤΟΝ" του Ολύμπου

Εκατό χρόνια από την πρώτη επίσημη κατάκτηση της ψηλότερης κορυφής του Ολύμπου, του μυθικού Μύτικα. Πώς πέρασε ένας αιώνας, εκατό ολόκληρα χρόνια, αναβάσεων και ιστορίας;

Χιλιάδες ορειβάτες, ανώνυμοι και επώνυμοι, κάθε ηλικίας και φύλου, περπάτησαν στα μονοπάτια του και πάτησαν τις ψηλότερες κορυφές του θρυλικού Ολύμπου. Εκεί που πριν εκατό χρόνια, οι θνητοί δεν τολμούσαν να πλησιάσουν και να ανέβουν, εκεί που ήταν ΤΟ ΑΒΑΤΟΝ.

Μύθος και θρύλος, φως και ιστορία. Τι απόλαυση, τι γαλήνη μεταξύ γης και ουρανού και μια γλυκιά ηδονή να μας τυλίγει σαν μαγικό πέπλο.

Για πέστε μου φίλοι ορειβάτες, αν έχετε σβήσει από τη μνήμη σας την πρώτη φορά που ανεβήκατε στον Όλυμπο και κατακτήσατε το Μύτικα, εγώ πάντως όχι. Τι αισθήματα νιώσαμε και τι συναισθήματα μας πλημμύρισαν για τη νίκη, Νίκη προσωπική. Δεν νικήσαμε όμως το βουνό, ο Όλυμπος, δε νικιέται. Νικήσαμε όμως τις

φοβίες μας, τις δυσκολίες, τις αδυναμίες μας και τις αμφιβολίες μας. Και γράψαμε τη δική μας προσωπική ιστορία, αφήσαμε τα δικά μας αγνάρια δίπλα σε αυτά των δώδεκα αθανάτων θεών.

Εσείς, εγώ, όλοι μας, κουρασμένοι, ιδρωμένοι, παγωμένοι, βρεγμένοι και πονεμένοι, ο καθένας μας ξεχωριστά ή ομαδικά, γράφει - γράφουμε τη σύγχρονη ιστορία του Ολύμπου και στο τέλος από όλα αυτά μένει μια γλυκιά ανάμνηση, μια αξεχαστη και πρωτόγνωρη εμπειρία που πάντα θα έχουμε και θα κουβαλάμε μέσα στην καρδιά μας και θα θυμόμαστε ότι και εμείς οι θνητοί, για λίγο, για μια στιγμή γίναμε και νιώσαμε σαν ολύμπιοι θεοί, κατακτώντας τον Μύτικα, κατακτώντας ΤΟ ΑΒΑΤΟΝ, πατώντας στην ψηλότερη κορυφή της Ελλάδας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΗΝΟΥΔΗΣ

Κοκκινοπλός - Λιτόχωρο

«Μια άλλη διάσχιση»

Κείμενο-Σκίτσο-Πίνακας:

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΑΜΟΥΡΗΣ

Ο μπάμπια Χρήστος ο Τριανταφύλλου φόρτωσε τα τελευταία στο μουλάρι και έριξε μια ματιά προς το βουνό. Ο ήλιος δεν είχε βρει ακόμα το χωριό. Είχε όλη τη μέρα μπροστά του. Είχαν περάσει πολλά χρόνια από τότε που κανε για τελευταία φορά αυτό που είχε στο μυαλό του...

Σαν ήταν νέος ήταν διασκέδαση γι' αυτόν. Να φορτώνει στα ζωντανά τηνπραμάτια του από το μαντάνι, και να ανηφορίζει το βουνό. Προς την Μπάραι! Περνούσε ένα βράδυ εκεί με φίλους και βοσκούς και την άλλη μέρα κατέβαινε στο Λιτόχωρο. Άλληπραμάτια από κει και την άλλη μέρα κινούσε για πίσω. Τώρα σ' αυτή την ηλικία ήξερε ότι θα κουραστεί. Το 'χε τάμα όμως να το κάνει το «ταξίδι». Για τελευταία φορά. Να δει τα παλιά λημέρια. Πήρε μόνο τα απαραίτητα να μη φορτώσει πολύ το ζωντανό. Και αυτό είχε πολλά χρόνια στην πλάτη του.

Σε πολύ λίγο ήταν πάνω από το χωριό. Ανηφορίζει το μονοπάτι που γλυκά έπαιρνε ύψος μέχρι το δάσος. Στη ράχη που κατεβαίνει από το Ρουδί σταμάτησε. Πριν μπει στη ρεματιά της Σταλαματιάς γύρισε να αντικρίσει το χωριό. Πόσο άλλαξε αυτά τα χρόνια! Και τι δε θά δινε να βγάλει από πάνω του όλα τα καινούρια υλικά. Να το ξαναδεί όπως ήταν τότε. Και τι δε θά δινε να γυρίσει το χρόνο πίσω... Του φαίνεται σα χτες. Λες και ξανάβλεπε σειρά τα μουλάρια φορτωμένα. Και κείνο τον Ελβετό μηχανικό. Κουρζ τον ελέγανε, που κινούσε στο μονοπάτι για να φτιάξει χάρτη του βουνού. Δεκαεπτά χρονών τότε ο μπάμπια Χρήστος δεν μπόρεσε να πάει μαζί, μα σαν έγινε άντρας έκανε πολλές φορές το ίδιο δρομολόγιο. Μπήκε στη Σταλαματιά ακολουθώντας το μονοπάτι. Σύντομα έπεσε στη ρεματιά και άρχισε να ανηφορίζει κάτω από αραιά πεύκα και έλατα. Μέχρις εδώ βρήκε το μονοπάτι σε καλή κατάσταση. Το έμπειρο μάτι του κατάλαβε ότι ήταν επισκευασμένο, αλλά όχι από παλιά μαστορία. Πρόσεξε και τα κίτρινα-άσπρα σημάδια με το γράμμα Ε και τον αριθμό 4. Είναι σημάδι, του είχαν πει, μονοπατιού που έρχεται εδώ από την Ισπανία. Άκου απ' την Ισπανία!

Η ρεματιά φάρδυνε σε λίγο και η βλάστηση ήταν πιο αραιή. Πιο πυκνή πάντως απ' την τελευταία φορά που βρέθηκε εδώ. Και οι πλαγιές προς το Φλάμπουρο και το Σμέο και αυτές πιο δασωμένες του φάνηκαν. Λιγιστέψαν τα κοπάδια σκέφτηκε. Και τότε κατάλαβε ότι δύο ώρες τώρα, σχεδόν κάτω απ' το πηγάδι του Σμέου, δε συνάντησε άνθρωπο...

Το μονοπάτι πριν την αρχή της Σταλαματιάς πιάνει τη δεξιά μεριά της ρεματιάς και ανηφορίζει με φουρκέτες προς το Σμέο. Εδώ ζορίστηκε λίγο όπως και το ζωντανό. Στάθηκε στο τέλος της ανηφοριάς δίπλα στο πηγάδι αλλά δεν κατέβηκε στην τρύπα για νερό. Είχε αρκετό μαζί και το ζωντανό τον τράβηξε στο ομαλό και φαρδύ μονοπάτι προς το λιβάδι που πρασινίζει στην αρχή της ρεματιάς. Στου Κανάκη! Βγήκε στα ισώματα. Μια δεξαμενή και τοιμεντένια μαντριά τράβηξαν την προσοχή του. Ο δρόμος όμως που είδε τον τρόμαξε. Τι άλλα καινούρια πράγματα θα συναντούσε τόσο ψηλά στο βουνό! Πίεσε με το ζόρι το μουλάρι και γρήγορα παρόλο που ήταν και οι δύο κουρασμένοι διέσχισε το δρόμο. Πήρε την ανηφόρα για το διάσελο κάτω απ' την κορυφή του Χότζα. Το παλιό μονοπάτι είχε σχεδόν χαθεί αλλά το προτι-

μούσε απ' το άλλο που το φαγε ο δρόμος. Δυσκολεύτηκε λίγο κάτω από την κορυφή λόγω της σάρας αλλά είχε στο μυαλό ακόμα τη γραμμή. Τη στράτα που τόσες φορές είχε περάσει. Το μεσημέρι τον βρήκε να ξεκουράζεται κάτω από το διάσελο στις πρώτες λάκες του Οντά. Εδώ τα πάντα ήταν όπως τα θυμόταν. Άφησε το ζωντανό να βοσκήσει και να πάρει κι αυτός μια ανάσα. Στ' αριστερά του η κορυφογραμμή έφτανε μέχρι τον Αγ' Αντώνη. Από πίσω ήταν οι Γούρνες και «εις το Χριστάκι» και Σκολιό.

Στα δεξιά ο Χότζας κατηφόριζε με πύργους μέχρι το Σπαρμό κι ανάμεσα ο Οντάς με τις λάκες του. Κάτω απ' τον Αγ' Αντώνη προς τις Βρυσσούλες κάτι διαφορετικό έβλεπε αλλά τα μάτια του δεν τον βοηθούσαν. Τ' απόγεμα θά ταν εκεί. Βγαίνοντας από τον Οντά βρήκε πάλι μονοπάτι με 0 και 2 τώρα αλλά και ροδιές... Άρχισε στο μυαλό του να συνδιάζει τα σημασμένα μονοπάτια με δρόμους! Πέρασε πάνω από μια ξύλινη καλύβα και μπήκε γρήγορα στα λιβάδια της Μπάρας. Οι σιδερένιοι στύλοι που κατέβαιναν μέχρι το στρατόπεδο δεν ήταν αυτό που ήθελε να δει και ένιωσε μεγάλη χαρά στις πρασινάδες της Μπάρας. Κι ως μη βρήκε τα γιατάκια των παλιών φίλων και βοσκών. Έστησε το δικό του γιατάκι για το βράδυ και στρώθηκε στο φαί χαζεύοντας τις κορφές τριγύρω. Τη Μεταμόρφωση τον Κακάβρακα. Έλαμπαν στον απογεματινό ήλιο όπως εκείνο τον καιρό.

Ένα κοπάδι κατηφόριζε προς τις Βρυσσούλες και ένα μικρό κοπάδι από αγριόγιδα τον παρατηρούσαν. Ξάπλωσε κοιτώντας τον ουρανό και νιώθοντας όμορφα σαν τα παλιά... Λίγο πριν τον πάρει ο ύπνος αναρωτήθηκε πώς τόση ώρα δεν είδε έναν απτό εκεί ψηλά...

Η πρωινή δροσιά τον ξύπνησε κι ένιωσε σαν παλικαράκι. Πολύ σβέλατα φόρτωσε το ζωντανό, άφησε το 0 και 2 και πήρε τις λάκες της Μπάρας, τις Πηγές. Άφησε το Κεραμίδι αριστερά και γρήγορα έπιασε το όριο του δάσους κάτω από το Γκόλια. Ο Μαυρόλογγος, ο Ενιπέας μέχρι κάτω στο Λιτόχωρο και τη θάλασσα... Το παλιό μονοπάτι ίσα που πατιόταν απ' το μουλάρι, όμως ανθρώπινα σημάδια, πρόσφατα, τού δειχναν το δρόμο. Πέτρες η μία πάνω στην άλλη και άλλα σημάδια τον τράβηξαν στην τελευταία ράχη του Γκόλια. Μικρές ρεματιές και η Καζανιά του Καλόγερου πάνω από τη δασωμένη ράχη τον έκαναν να κοινοσταθεί. Κάπου πριν είχε χάσει το παλιό μονοπάτι... Έπρεπε να είχε κατέβει τη ράχη με τις οξιές σχεδόν μέχρι κάτω στο Μαυρόλογγο. Θα το βρω στο γυρισμό σκέφτηκε και συνέχισε να ακολουθεί τα σημάδια και τη ράχη. Σύντομα βγήκε σε λιβάδι και καλογραμμένο μονοπάτι. Κατάλαβε ότι ήταν στο μονοπάτι από Λιβαδάκι και έκανε αριστερά για να πέσει στο Μαυρόλογγο. Πριν το μεσημέρι ήταν στα Πριόνια και δροσίζονταν. Και τα Πριόνια είχαν αλλάξει πολύ και αυτό το Ε και 4 που ξαναβρήκε, πολύ κόσμο ρε παιδάκι μου. Του παν όμως πως μέχρι το Λιτόχωρο δε θα γίνει δρόμος και δε θα χει και τόσο κόσμο. Λίγο πριν το μοναστήρι νόμισε ότι τον κορόιδεψαν με τον κόσμο και τη φασαρία που συνάντησε. Μετά τη σπηλιά του Αγίου όμως ξαναβρήκε το βουνό που ήθελε. Και όμορφα γιοφύρια βολικά και για το ζωντανό. Στο Λιτόχωρο είχε πάει πρόσφατα και έτσι τίποτα δεν του φάνηκε παράξενο.

Την άλλη μέρα έφυγε ξημέρωμα και το μεσημέρι τον βρήκε ήδη στο Μαυρόλογγο. Ούτε κατάλαβε πώς βγήκε από το μονοπάτι για Λιβαδάκι. Το ζωντανό λες και τον έσπρωχνε με τη μουσούδα προς το ξεχασμένο μονοπάτι. Ανηφόριζε παράλληλα με το ρέμα στην αρχή και μετά πιο απότομα κάτω από τις γέρικες οξιές. Τα πόδια βρίσκαν κάτω απ' το παχύ στρώμα των φύλλων το παλιό μονοπάτι. Την κάθε φουρκέτα...

Σε μια στροφή ο μπάριμπα Χρήστος σταμάτησε... Τα μάτια του έψαξαν ένα γέρικο κοριό, τα δάχτυλα άγγιξαν τα παλιά σημάδια. Ένα γράμμα, κι ένα ακόμα... μια χρονολογία. Τα γόνατα του μπάριμπα Χρήστου λύγισαν και έγειρε... Άφησε τη χαρά και τα δάκρυα να κυλίσουν. Έκλαιψε, έκλαιψε σα μικρό παιδί...

